

Race tegen de

De bouw van de nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie in Amsterdam. Alle zuiveringstraten zijn net opgestart, waarmee het hoogheemraadschap aan de strengere zuiveringseisen.

— Richard Mooi

De nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) in het Westelijke havengebied van Amsterdam is eenmaal voltooid een plaatje voor z'n omgeving en automobilisten die straks vanuit het westen Amsterdam binnenrijden. Een duinachtige omgeving zal het worden, belooft woordvoerder Hans Verhoeven van het projectbureau A4. Dit bureau is door de Dienst Waterbeheer en Riolerings speciaal voor de bouw opgericht. DWR is het samenwerkingsverband van de gemeente Amsterdam en hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). De naam van het projectbureau A-4 verwijst naar de leuze AGV's Afvalwater Anders door Amsterdam. Met die slagzin wordt eigenlijk al een groot deel van het werk verklaard. De nieuwe mega-rwzi aan de westkant van Amsterdam komt in plaats van twee verouderde installaties in het zuiden en aan de oostkant van Amsterdam. Het betekent dat het afvalwater van de Amsterdammers via twee enorme persleidingen – van bijna 2 meter doorsnede – vanaf de oude rwzi's in het oosten en het zuiden, helemaal naar het Westelijk havengebied wordt gepompt. Precies 49 kilometer buis, zegt Verhoeven.

— Waarom die noodzaak voor de bouw van de grootste rwzi? De twee bestaande installaties zouden zonder ingrijpende verbouwing niet voldoen aan strengere lozingsseisen. De eisen gelden voor het hoogheemraadschap vanaf 2006. Bij de rwzi in Amsterdam-Zuid aan de Spaklerweg ontbrak simpelweg extra ruimte voor uitbreiding. En bij die andere zuivering in Zeeburg moesten ook ingrijpende verbouwingen worden uitgevoerd. Daarnaast ligt de nieuwe

woonwijk IJburg precies in de stank van deze zuivering en heeft de gemeente Amsterdam plannen voor een nieuwe wijk op Zeeburg. Verhuizing van de twee installaties was daarom noodzakelijk. Zeven jaar geleden begonnen de voorbereidingen voor de bouw en het stond toen al vast dat het een race tegen de tijd zou worden. Een bouwlocatie was gelukkig snel gevonden. Het ging om een smalgerekt stuk terrein, vlakbij de afvalverbrandingscentrale waarmee warmte wordt uitgewisseld.

— Het langgerekte terrein vereiste wel een zeer creatief ontwerp, blikt Verhoeven terug.

En doordat de zuivering op een zichtlocatie komt te liggen, direct naast de verbindingsweg tussen Haarlem en Amsterdam, besloot men de bekende architectuurstudio Herman Hertzberger in te schakelen om een installatie 'onder architectuur' te ontwerpen. Dat heeft onder meer geresulteerd in een bijzonder bedrijfsgebouw. Zoveel mogelijk technische installaties staan beneden en de kantoren en kantine liggen erboven. Er ontstaat daardoor rust op het terrein. Bovendien is het een futuristisch hoofdgebouw doordat de architect veel met glas en staal heeft gewerkt. Voor de slibgistingtanks heeft de architect een metalen afdekking gemaakt

klok volbracht

dam, de grootste van Nederland, nadert de voltooiing.
raadschap Amstel, Gooi en Vecht precies op tijd voldoet

— Foto: DWR/DigiDaan

‘een soort van pet’ waarvan een watergordijn naar beneden in de vijver valt. Als in de loop van volgend jaar ook het landschapontwerp wordt uitgevoerd, ontstaat er vanaf de Verlengde Noordzeeweg een mooie aanblik voor de tienduizenden automobilisten die dagelijks passeren.

De zomer van 2003 was een hoogtepuntje. Na zoveel jaren van voorbereiding, ging de eerste paal de grond in. Het ging eigenlijk allemaal heel voorspoedig. Alle tijdslimieten volgens het strakke draiboek haalde het projectteam moeiteloos. Deze zomer naderde de voltooiing van zowel de rwzi als de persleidingen en gemalen.

— De ingenieurs waren net begonnen aan het opstarten van de eerste twee zuiveringsstraten met vers aangekomen rioolwater uit één van de transportleidingen. Ook de andere persleiding zou bijna rioolwater uitspuwen want er hoefde nog slechts enkele meters onder het IJ te worden afgelegd. Maar wat er toen gebeurde, was een enorme domper. De persleiding onder het IJ scheurde en raakte lek. In luttele minuten stonden persleiding en de twee boorputten aan weerszijden van het IJ vol met water en modder. ‘Niemand weet wat er precies gebeurt is op die diepte van dertig meter’. Een enorme teleurstelling omdat de pers-

leiding op twee meter na, helemaal klaar was. Verhoeven verwacht nog dit jaar een oplossing van het bouwteam. Over ruim een half jaar verwacht het projectbureau ook de tweede persleiding in gebruik te kunnen stellen. Tot die tijd wordt een deel van het afvalwater uit Noord via een by pass leiding naar de nieuwe zuivering gebracht. Voor het overige afvalwater wordt de zuivering van Oost langer open gehouden. Dankzij deze en enkele aanvullende maatregelen voldoet het Hoogheemraadschap per 1 januari 2006 toch aan de eisen.